

Innst. 304 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument 8:76 S (2015–2016)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Else-May Botten, Odd Omland, Torstein Tvedt Solberg og Eirik Sivertsen om å sikre bredbåndstelekommunikasjon i nordområdene

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til hvordan bredbåndstelekommunikasjon kan sikres i norsk del av nordområdene.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kjell-Idar Juvik, Sverre Myrli, Magne Rommetveit, Tone-Helen Toften og Karianne O. Tung, fra Høyre, lederen Nikolai Astrup, Torill Eidsheim, Nils Aage Jegstad og Helge Orten, fra Fremskrittspartiet, Hege Jensen, Åse Michaelsen og Morten Stordalen, fra Kristelig Folkeparti, Hans Fredrik Grøvan, fra Senterpartiet, Willfred Nordlund, og fra Venstre, Abid Q. Raja, deler forslagsstillernes ønske om å sikre bredbåndskommunikasjon i nordområdene. De eksisterende systemer for satellittkommunikasjon i områdene nord for 75 grader har svært begrenset ytelse og kapasitet. Ingen systemer tilbyr per dags dato bredbåndskommunikasjon i disse områdene.

Komiteen mener bredbåndskommunikasjon er en viktig sak også i et nordområdeperspektiv. 80 pst. av skipstrafikken i Arktis foregår i norske farvann. Samtidig er gode kommunikasjonsløsninger viktig for blant annet suverenitetshevdelse, forskning, klima- og miljøovervåking samt søk og redningsoperasjoner.

Komiteen viser til svarbrev fra næringsministeren datert den 20. april 2016, der ministeren ønsker å finne en løsning på utfordringene knyttet til bredbåndstelekommunikasjon i nordområdene:

«Som næringsminister med ansvar for både maritim sektor og romvirksomhet ønsker jeg å finne en løsning på utfordringene knyttet til bredbåndstelekommunikasjon i nordområdene. Samtidig er det viktig at vi sikrer at statens midler brukes på en fornuftig måte.

En eventuell statlig investering i satellittbasert kommunikasjon i områdene nord for 75 grader nord må begrunnes i en samlet vurdering av de norske brukersektorenes behov. For å sikre at regjeringen har et solid underlag for eventuell beslutning om statlig involvering i et system for satellittbasert kommunikasjon i nordområdene, tar jeg sikte på å igangsette en ekstern utredning i tråd med Finansdepartementets retningslinjer for større statlige investeringer (KVU/KS1).»

Komiteen viser til forslag i Dokument 8:76 S (2015–2016) om sikring av bredbåndskommunikasjon i nordområdene:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til hvordan bredbåndstelekommunikasjon kan sikres i norsk del av nordområdene.»

Komiteen viser til næringsministerens svar, og støtter igangsettelse av KVU/KS1 for et system for satellittbasert kommunikasjon i nordområdene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet merker seg at næringsministeren uttrykker at hun ønsker å finne en løsning på utfordringene som representantforslaget tar opp. Etter disse medlemmers syn er strategisk statlig eierskap til slik kritisk infrastruktur viktig, både på grunn av de behovene Norge har for å drive myndighetsutøvelse og for å legge til rette for videre verdiskaping i områdene.

Disse medlemmer mener at det er naturlig at det statlige eide selskapet Space Norway AS (100 pst. eid av NFD) er statens verktøy for å realisere en løsning. Det vil også kunne bidra til å sikre en løsning hvor kommersielle muligheter kan bidra til å finansiere en løsning.

Disse medlemmer viser til at en kapitaltilførsel til Space Norway AS antas å ligge under beløpsgrensen som er satt for å starte opp KVU/KS1. Det statlige bidraget vil i første omgang dreie seg om å gjøre Space Norway AS finansielt rustet til å bære investeringsprosjektet, så fremt styret i selskapet mener prosjektet kan realiseres innenfor et rimelig risikobilde. Det er grunn til å tro at en egenkapitaltilførsel i størrelsesorden 500 mill. kroner vil være tilstrekkelig. Disse medlemmer viser videre til at statlige selskaper normalt er unntatt kravet om KVU/KS1 og KS2 i henhold til etablert praksis for statens prosjektmodell, da det er ansett å tilligge ansvarsområde til selskapets styre.

Disse medlemmer har merket seg at representantforslaget gir stor frihet til regjeringen i hvordan denne ville følge opp saken og finne en løsning. Det haster imidlertid med å realisere prosjektet, for å sikre norske interesser i dette området og for at Norge fortsatt skal kunne være viktig premissgiver for videre utvikling i regionen.

Statsrådets tilnærming gir etter disse medlemmers syn unødig forsinkelse i saken og øker risikoen for at kommersielle muligheter ikke lar seg realisere.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til hvordan bredbåndstelekommunikasjon konkret kan sikres i norsk del av nordområdene, og at dette følges

opp med nødvendige egenkapitalavsetninger senest i statsbudsjettet for 2017.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at Konseptvalgutredning (KVU) med etterfølgende kvalitetssikring (KS1) er statens modell for å gjennomføre større statlige investeringer. Disse medlemmer mener det er svært uheldig å forskuttere foretrukket konsept eller oppdragstaker i forkant av en KVU. Videre viser disse medlemmer til at Space Norways løsning, som omtalt i Arbeiderpartiets merknader, er et av flere mulige konsepter for å sikre bredbånddekning i nordområdene. Disse medlemmer mener at usikkerhetsfaktorer ved kostnader og den norske brukersektorens behov, samt at staten selv må definere hvilke behov en statlig involvering skal løse, tilsier at en KVU bør gjennomføres. Disse medlemmer er imidlertid opptatt av en snarlig oppstart og effektiv gjennomføring av KVU/KS1.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremme forslag til hvordan bredbåndstelekommunikasjon konkret kan sikres i norsk del av nordområdene, og at dette følges opp med nødvendige egenkapitalavsetninger senest i statsbudsjettet for 2017.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:76 S (2015–2016) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Else-May Botten, Odd Omland, Torstein Tvedt Solberg og Eirik Sivertsen om å sikre bredbåndstelekommunikasjon i nordområdene – vedlegges protokollen.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 24. mai 2016

Nikolai Astrup

leder

Willfred Nordlund

ordfører